

Varsinais-Suomen ELY -keskus

Ympäristö ja luonnonvarat -vastualue, Ympäristönsuojeluyksikkö / ympäristölupien valvonta

Hallintoyksikkö

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

Asia: Hallintokantelu valvovan viranomaisen menettelytavoista, jotka liittyvät JVP -Eura Oy:n ja Apetit Ruoka Oy:n Säskylän tehtaan jätevedenpuhdistamoiden ympäristölupiin ja niiden valvontaan.

Yleistä

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys on jo vuosien ajan kiinnittänyt huomiota valvovien viranomaisten tapaan jättää tekemättä julkisia tiedottamispäätöksiä Eurajokeen kohdistuneista päästöistä ja lisäkuormituksista, joiden vaikutukset joen vesiekosysteemin lisäksi kohdistuvat jokivarren asukkaisiin, ammatinharjoittajiin, yrityksiin ja yhteisöihin.

Kantelun kohteena olevat menettelytapapäätökset

JVP Eura Oy / Euran vesilaitos

Euran vesilaitoksen Vähä-Vaheen pumppaamosta johdettiin suoraan Eurajokeen talvitulvien aikana 10.2. ja 22.-23.2. 2020 ylikaatoputken kautta yhteensä 690 m³ viemäriverettä. Pumppaamon kapasiteetti ei riittänyt huleveden pumppaamiseen JVP Eura Oy:n puhdistamolle. Jokeen johdetusta viemäriveredestä otettiin näytteitä ja ne analysoitiin. Ylijuoksuksen kuormitusarvo lisättiin puhdistamon ympäristöluvan kokonaiskuormitukseen.

Ylijuoksuksista ei julkisesti tiedotettu mitään.

Apetit Ruoka Oy:n Säskylän tehtaan jätevedenpuhdistamo

Apetit Oy:n huoltovastuulla olevia puskurialtaissa olevaa jätevesiä on puhdistettu kesällä 2020 siten, että altaiden täyttöaste oli korkeimmillaan huhtikuussa 98%. Se laski lokakuun alkuun mennessä siten, että altaiden täyttöaste oli 36 % lokakuun alussa. Tyhjennyspuhdistuksen seurauksena Apetit Ruoka Oy:n puhdistamolla purkuvirtaama Eurajokeen on ollut erityisen suuri heinä-syyskuussa. Purkuvirtaama vesistöön oli kesäkuukausina noin 100 000-130 000m³/kk.

Vesistönäytteenotoissa havaittiin fosfori- ja typpipitoisuuden nousu tyhjennyksen aikana. Fosforin ja typen osalta pitoisuustasot ovat olleet suuret. Kokonaiskuormituksena typen osalta oli kuormitus suuri erityisesti kesä- ja heinäkuussa. Eurajoen vesistönäytteissä tarkkailupaikkojen 14 ja 16 välillä havaittiin elokuun näytteenotossa kokonaisfosfori- ja kokonaistyppipitoisuuksien kasvu siten, että pitoisuus fosforin osalta kaksinkertaistui ja typen osalta yli kaksinkertaistui. Pitoisuuksien kohoaminen johtui Apetit Ruoka Oy teollisuusjätevedenpuhdistamolta tulleesta kuormituksesta, joka oli seurausta puhdistamon altaiden tyhjennyksestä. Tapauksen johdosta on käynnistetty toimenpide, joka velvoittaa Apetit Ruoka Oy:tä tekemään hakemuksen ympäristöluvan muuttamiseksi ja puhdistamon toiminnan tehostamiseksi muuttamalla muun muassa pitoisuusluparajoja.

Altaiden tyhjennyksistä Apetit Oy:n puhdistamon kautta, sen aiheuttamasta Eurajoen lisäkuormituksesta ja veden laadun heikkenemisestä ei julkisesti tiedotettu mitään.

Kantelun perusteet

Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen mielestä yllä kuvatut tapahtumat ovat jokiekosysteemivaikutusten lisäksi voineet vaarantaa jokivarren asukkaiden hyvinvointia, hygieniaa ja jossain tapauksissa jopa terveyttä. Jokiveden laadun heikkeneminen on voinut vaikeuttaa ammatinharjoittamista tai aiheuttaa yritykselle tai yhteisölle imago tappioita.

Vesiensuojeluyhdistyksen mielestä kuvatuista tapahtumista tiedottamatta jättäminen ollut virheellistä ja epäasianmukaista. Yhdistyksen mielestä Eurajoen veden kanssa tekemisissä olevien ihmisten oikeuksiin kuuluu saada tietää jokiveden laadusta tapahtuvista äkillisistä tai pitkäkestoisimmista huonontumisista.

Apetit Ruoka Oy:n tapaukseen liittyen oli Eurajoen yläjuoksun vesi kesän 2020 aikana limaista ja haisi pahalta. Vesiensuojeluyhdistys sai asiasta useita kyselyitä. Asiaa pyrittiin selvittämään ja yksittäiset jokivarren asukkaat tiedustelivat heikkoa vedenlaatua myös VARELY:stä, saamatta siihen selitystä.

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys pyytää tutkimaan, onko JVP-Eura Oy:n ja Apetit Ruoka Oy:n valvova viranomaisen toiminut hyvän hallintotavan mukaisesti jättäessään tiedottamatta julkisesti jokiveden laadun heikkenemisistä.

Eurassa 13. joulukuuta 2020

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry hallituksen puolesta

Seppo Varjonen
puheenjohtaja

Jari Lainio
varapuheenjohtaja

Yhteystiedot:

Seppo Varjonen
Karvarinkuja 7
27400 Kiukainen
p. 050 5607357
sevarjo@saunalahti.fi
www.evsy.fi